Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20333

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi (SADS), orijinal olarak **psikiyatri** ara?t?rmalar?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??, yar? yap?land?r?lm?? bir tan? arac? olan Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia ölçe?inin Türkçe adaptasyonudur. Bu çizelge, hem mevcut hem de geçmi? **duygulan?m bozukluklar?** (örne?in, majör depresyon, bipolar bozukluk) ve **?izofreni** gibi psikotik bozukluklar?n kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmesini sa?lamaktad?r. Türk popülasyonunda güvenilir bir tan?sal araç olarak kullan?labilmesi amac?yla uyarlanm?? ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

SADS, Duygulan?m Bozukluklar?, ?izofreni, Yar? Yap?land?r?lm?? Görü?me, Psikiyatri, Adaptasyon, Güvenirlik Çal??mas?.

Yazarlar

Meram Can Saka, Altan Ulu?ahin, Sabri Batur, Ali Sütçü, Serap Kara.

Amaç

Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi'nin temel amac?, ara?t?rmaya dayal? tan? kriterlerini (Research Diagnostic Criteria - RDC veya DSM) kullanarak, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda psikiyatrik hastalar?n duygudurum bozukluklar? ve **?izofreni** spektrumundaki durumlar?n? standart ve güvenilir bir ?ekilde te?his etmektir. Türkçe formu, Türkiye'deki klinik popülasyonlar için bu tan?sal hassasiyeti sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu araç, özellikle tan?sal s?n?fland?rman?n kritik oldu?u etiyoloji ve tedavi etkinli?i çal??malar?nda büyük önem ta??maktad?r.

Yap?

Bu çizelge, geni? bir psikopatoloji yelpazesini kapsamaktad?r. Ölçe?in yap?sal temeli, genellikle ayr? bölümler halinde organize edilmi?tir; bir bölüm mevcut (son bir y?l) durumu, di?er bölüm ise ya?am boyu (geçmi?) psikopatolojiyi de?erlendirir. Ölçülen temel yap?lar aras?nda majör depresif epizot, manik epizot, hipomanik epizot, yayg?n anksiyete bozukluklar? ve **psikotik bozukluklar** yer al?r. Çizelge, belirtilerin ?iddetini, süresini ve i?levsellik üzerindeki etkisini detayl?ca inceleyerek kategorik ve boyutsal de?erlendirmelere olanak tan?r.

Geçerlik

Orijinal SADS ölçe?i, psikiyatrik ara?t?rmalarda yüksek düzeyde yap? geçerli?ine sahip oldu?u

ARABPSYCHOLOGY.COM

kabul edilen bir alt?n standartt?r. Ancak, Saka ve arkada?lar? (1998) taraf?ndan yay?mlanan adaptasyon çal??mas?nda, Türkçe formun spesifik geçerlik verileri (örne?in, ölçüt geçerli?i veya yap? geçerli?i) aç?kça rapor edilmemi?tir. Geçerlik çal??malar?n?n eksikli?i, genellikle güvenirlik çal??malar?n?n ard?ndan gelen bir ad?md?r, ancak ölçe?in **tan? kriterleri** temelinde tasarlanm?? olmas?, klinik uygunlu?unun yüksek oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Türkçe formun güvenirlik çal??mas? Meram Can Saka ve arkada?lar? taraf?ndan 1998 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Bu çal??ma, ölçe?in Türkçe versiyonunun klinisyenler aras? tutarl?l???n? (inter-rater reliability) de?erlendirmeye odaklanm??t?r. Yar? yap?land?r?lm?? görü?melerde güvenirlik, farkl? de?erlendiricilerin ayn? hastaya ayn? tan?y? koyma derecesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Çal??man?n bulgular?, çizelgenin Türk popülasyonunda uygulay?c?lar aras?nda kabul edilebilir düzeyde tutarl?l?k sa?lad???n? ortaya koymu?tur. Ancak, iç tutarl?l?k veya test-tekrar test güvenirli?i gibi di?er güvenirlik türleri hakk?nda detayl? bilgi kaynakta yer almamaktad?r.

Faktör Analizi

Kaynak referansta veya ilgili güvenirlik çal??mas? özetinde Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi'nin Türkçe formuna uygulanan spesifik bir faktör analizi çal??mas?na dair bilgi bulunmamaktad?r. Orijinal SADS ölçe?i, tan?sal kategorilere dayand??? için genellikle faktör analizinden ziyade tan?sal uyum ve güvenirlik üzerine odaklanm??t?r. Faktör analizi, ölçe?in ölçtü?ü temel psikopatoloji boyutlar?n?n (örne?in, depresif boyut, manik boyut, psikotik boyut) yap?sal olarak ayr???p ayr??mad???n? do?rulamak için ilerideki çal??malarda faydal? olabilir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Yar? Yap?land?r?lm?? Görü?me (Semi-Structured Interview). Bu format, klinisyenin hem standart sorular sormas?na hem de hastan?n yan?tlar?na göre derinlemesine ara?t?rma yapmas?na olanak tan?r.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeti?kin Psikiyatrik Hastalar ve Ara?t?rma Kat?l?mc?lar?.

Age Group: Genellikle yeti?kin popülasyon (18 ya? ve üstü) için tasarlanm??t?r.

Population Details: Psikiyatrik bozukluklar aç?s?ndan yüksek risk ta??yan veya halihaz?rda tan? alm?? bireyler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Methodology: Görü?me Çizelgesi, e?itimli bir klinisyen taraf?ndan uygulan?r. Klinisyen, belirtilerin varl???n? ve ?iddetini de?erlendirerek tan?sal bir karara ula??r. Derecelendirme sistemi hakk?nda spesifik bilgi sa?lanmam??t?r, ancak SADS genellikle hem kategorik tan?lar? hem de belirti ?iddetini boyutsal olarak kaydeder.

Anahtar Kelimeler

Psikopatoloji, Tan?sal De?erlendirme, Bipolar Bozukluk, Majör Depresyon, RDC, Klinik Görü?me, Türkçe Form.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Sorumlu yazar: Meram Can Saka.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Adaptasyon): 1998.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in klinik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için gerekli izinler ve ücretlendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, akademik yay?nlarda kullan?lan uyarlamalar genellikle orijinal telif haklar?na tabidir.

Referans Linki: Orijinal çal??man?n yay?mland??? dergiye ait link: turkpsikiyatri.com

Ölçek maddelerini içeren orijinal DOCX dosyas? buradan indirilebilir: duygulanim-bozukluklari-ve-sizofreni-gorusme-cizelgesi-toad.docx

Kaynaklar

Saka, M. C., Ulu?ahin, A., Batur, S., Sütçü, A. ve Kara, S. (1998). Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi-Türkçe formu güvenirlik çal??mas?. *Türk Psikiyatri Dergisi, 9*(4), 265-268.

Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek maddeleri, kayna??n yaln?zca referans bilgisi sunmas? ve maddelerin içeri?ini aç?kça listelememesi nedeniyle bu akademik giri?te mevcut de?ildir. Ölçek maddelerine eri?im, genellikle yay?mlanan DOCX dosyas?ndan veya ilgili akademik yay?nlardan sa?lanmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM